<u>शल्लकी</u>

शल्लकी तुवरा शीता श्लेष्मपित्तातिसारजित्
रक्तपित्तवर्णहरी पुष्टिकृत्समुदीरिता।।

तत्फलम् कफवातार्शकुष्ठारोचकनाशनम्।

पुष्पं चासंय कफं वातमर्शकुष्ठारुचीर्जयेत्।। **(ग.नि)**

Sallaki is tuvara in rasa, sita in veerya, pusti kara, alleviates slesma, pitta, atisara, rakta pitta and varna.

Its phala destroys kapha, vata, arsa, kustha and arocaka.

Its puspa alleviates kapha, vata, arsa, kustha and aruci.

वृक्षस्तु शल्लकीसंज्ञः पुष्टिकारी कषायकः।
शीतवीर्यश्च मधुरस्तिक्तो ग्राह्यस्रदोषनुत्।।
व्रणदोषं कफं वातं च रक्तपित्तं विनाशयेत्।
पक्वातिसारं कुष्ठं च रक्तपित्तं विनाशयेत्।।

निर्यासोऽस्य मतो नाम्ना कुन्दुरुः सुज्ञभाषितः।।
कुन्दुरुः मधुर तीक्ष्णः तिक्तो रुच्यः कटु स्मृतः।
स्निग्धश्चोष्णस्तथा त्वच्यो ज्वरस्वेदकफापहः।।
रक्तरुक् प्रदरं वातमलक्ष्मीं ग्रहपीडनम्।
रक्ततिसारं यूकां च नाशयेदिति कीर्तितः।। **(Nir)**

Sallaki is kashaya, madhura, tikta in rasa, grahya in guna, sita in veerya, pusti kara, alleviates asra dosha, vrana dosha, kapha, vata, destroys rakta pitta, pakva atisara, kustha and rakta pitta.

Its niryasa is called as kunduru.
Kunduru is madhura, tikta, katu in rasa, tiksna, snigdha in guna, usna in veerya, rucya, tvacya, alleviates jvara, sveda, kapha, destroys rakta, ruk, pradara, vata, alakshmi, graha pidana and rakta atisara.

कन्दरुः मधुरस्तिक्तः कफपित्तार्तिदाहनुत्।
पाने लेपे च शिशिरः प्रदरायमशांतिकृत् ।। **(Rjn)**

Kundaru is madhura, tikta in rasa, alleviates kapha, pitta, arti and daha. Pana and lepana it is sita, pacifies pradara, amaya.

कुन्दुरुः मधुरस्तिक्तः तीक्ष्णस्त्वच्यः कटुर्हरेत्।
ज्वरस्वेदग्रहालक्ष्मीमुखरोगकफानिलान्।। **(Bpn)**

Kunduru is madhura, tikta, katu in rasa, tiksna in guna. Tvacya cures jvara, sveda, graha, alakshmi, mukha roga, kapha and anila.